

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Codul Penal nr.985 din 18.04.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-74 din 14.04.2009), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 215 alin. (1) după cuvîntul „*provocat*” se completează cu textul „*sau a contribuit la*”.
2. La articolul 215 alin.(1) sancțiunea va avea următorul cuprins: ”*se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 unități convenționale cu (sau fără) lichidarea persoanei juridice.*”;
3. La articolul 260⁵ sancțiunea va avea următorul cuprins: ” *se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.*”;
4. La articolul 260⁶ alin.(1) sintagma ” *dacă aceste acțiuni au cauzat daune în proporții mari,*” se exclude;
5. La articolul 361 alin.(1) după sintagma ” *folosirea documentelor oficiale false,*” se completează cu sintagma ”*inclusiv a documentelor electronice false,*”.

Articolul II. – Codul contravențional nr.218 din 24.10.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.78-84 din 17.03.2008) cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art.76¹ alin.(1) sancțiunea va avea următorul cuprins ” *se sancționează cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 1050 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.*”

Articolul III. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova

NOTA INFORMATIVĂ
pentru modificarea și completarea unor acte legislative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea pentru modificarea și completarea unor acte legislative este elaborat de către Procuratura Generală.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Măsurile existente de combatere a răspândirii virusului SARS-CoV-2 nu și-au atins scopul, societatea confruntându-se cu un val fără precedent de infectări, iar una dintre cauzele care duc la creșterea numărului de infectări – constituie încălcarea de către persoanele fizice și/sau juridice a legislației sanitar-epidemiologice, fapte ilicite care sunt comise inclusiv din motiv că sancțiunile aplicate pentru infracțiunile și contravențiile de referință sunt mici, fiind lipsite astfel de efectul prevenției generale, cât și particulare.

În acest context, întreprinderea de către stat a măsurilor de înăsprire a efectelor coercitive în caz de săvârșire a infracțiunilor și contravențiilor incriminarea cărora intervine spre protecția valorilor și relațiilor sociale cu privire la sănătatea colectivă – sunt inerente.

Reținem astfel că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a iterat că, deși dreptul la sănătate nu face parte ca atare din drepturile garantate de Convenția europeană a drepturilor omului și Protocoalele sale, statele au obligația pozitivă să ia măsurile necesare pentru a proteja viața persoanelor aflate sub jurisdicția lor și de le a proteja integritatea fizică, inclusiv în domeniul sănătății publice.¹

Astfel, în circumstanțe mondiale notorii, virusul SARS-CoV-2 reprezintă în continuare o problemă de prioritate majoră pentru sănătatea publică. Răspândirea acestuia și confirmarea noilor cazuri de persoane infectate demonstrează elocvent pericolul contaminării cu acest tip de virus pentru sănătatea publică și justifică înăsprirea măsurile cu caracter coercitiv.

Prin urmare, înăsprirea sancțiunilor penale și contravenționale au ca scop prevenirea și combaterea comiterii faptelor privind: nerespectarea măsurilor de prevenire sau combatere a bolilor epidemice; nerespectarea prevederilor/măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, precum și a măsurilor de sănătate publică stabilite de autoritățile competente; precum și fraudă informatică.

Corespunzător, înăsprirea sancțiunilor penale și contravenționale reprezintă *inter alia* unele dintre măsurile necesare pentru a proteja viața și sănătatea persoanelor și sunt justificate întru limitarea progresării și răspândirii virusului SARS-CoV-2 în rândul populației.

Totodată, aceste măsuri sunt adoptate în limitele puterii discreționare a statului, putere care în contextul măsurilor opresive utilizate de către stat

¹ A se vedea: Le Mailloux împotriva Franței din 5 noiembrie 2020

pentru apărarea sănătății colective și publice a fost analizată și în contextul hotărârii Vavrička ș.a. vs. Republica Cehă din 08.04.2021, unde în §274-275 Curtea Europeană a Drepturilor Omului:

„[...] a hotărât că aspectele de sănătate publică intră, în principiu, sub incidența marjei de apreciere a autorităților naționale, care sunt cele mai în măsură să stabilească prioritățile, utilizarea resurselor și nevoile sociale [Hristozov și alții împotriva Bulgariei, nr. 47039/11 și 358/12, pct. 119, CEDO 2012 (extrase), cu trimiterile suplimentare].

275. În sfârșit, Curtea reamintește că marja de apreciere de care dispune statul pârât este, în general, mai largă atunci când trebuie să păstreze un echilibru între interese private și publice concurente sau diferite drepturi protejate de Convenție [a se vedea, de exemplu, Evans împotriva Regatului Unit, nr. 6339/05, pct. 77, 2007-I, cu trimiterile suplimentare].”

Subsecvent, cu privire la obligativitatea întreprinderii măsurilor în vederea apărării valorilor sociale supuse dezbaterei, amintim că în Hotărârea nr. 26 din 30.10.2018, Curtea Constituțională a notat următoarele:

„28. În baza articolului 12 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, în vigoare pentru Republica Moldova din 26 aprilie 1993, statele părți se obligă, între altele, să asigure măsurile necesare pentru dezvoltarea sănătoasă a copiilor și să lupte împotriva maladiilor epidemice, endemice și de altă natură. Potrivit articolului 11 din Carta Socială Europeană, în vigoare pentru Republica Moldova din 1 ianuarie 2002, părțile se angajează să întreprindă măsuri corespunzătoare pentru eliminarea cauzelor unei sănătăți deficitare și pentru prevenirea bolilor epidemice, endemice și de altă natură.”²

Așadar, având în vedere conotația și importanța globală a sănătății publice, scopul ocrotirii sănătății publice rezidă în păstrarea și consolidarea sănătății fizice și psihice a fiecărui om, în menținerea vieții lui active de lungă durată, în acordarea de asistență medicală în cazul pierderii sănătății, iar acțiunile de prevenire și combaterea a răspândirii bolilor epidemice se înscriu în eforturile de creare a condițiilor optime pentru realizarea maximă a potențialului de sănătate al fiecărui individ pe parcursul întregii vieți. Respectiv, măsurile propuse în prezentul proiect intervin spre realizarea celor enunțate

Într-un alt registru, având ca fundament importanța apărării sănătății publice, și utilizarea instrumentelor de vaccinare în vederea prevenirii și combaterii virului COVID – 19, punctăm faptul că una din multiplele acțiuni de sfidare a măsurilor întreprinse de stat, îl constituie faptele de utilizare a certificatelor false de vaccinare împotriva COVID-19.

Astfel, actualmente organele de urmărire penală au pornit urmărirea penală în **94 de cauze penale**, având ca obiect de cercetare – falsificarea certificatelor de imunizare contra COVID-19, inclusiv manifestate prin săvârșirea actelor de corupție având în acest scop.

De menționat că, siguranța sistemului de evidență a certificatelor de vaccinare COVID-19 reprezintă un aspect important pentru asigurarea securității naționale, în special în domeniul sănătății publice, deoarece a fost conceput ca un mecanism de prevenire a situațiilor pandemice.

² A se vedea: Hotărârea nr. 26 din 30.10.2018 pentru controlul constituționalității articolului 52 alin. (6) din Legea nr. 10 din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice și a pct. 21 subpct. 1) lit. e) din Programul național de imunizări pentru anii 2016-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1113 din 6 octombrie 2016

Acțiunile de fraudare a acestui sistem au impact atât la nivel național, fiind periclitată sănătatea populației, cât și la nivel internațional fiind afectată credibilitatea certificatelor de vaccinare, emise de către autoritățile din Republica Moldova.

În acest sens, modificările și completările propuse la Codul penal și Codul contravențional au scopul de a mări sancțiunile pentru infracțiunile și contravențiile din domeniul sanitar-epidemiologic, precum și incriminarea penală a faptelor privind falsificarea certificatelor de vaccinare COVID 19 în format electronic prin introducerea documentului electronic ca o formă a documentelor pentru falsificarea cărora survine răspunderea prevăzută de art.361 din Codul penal.

Propunerile *de lege ferenda* se rezumă la următoarele intervenții normative:

Articolul I. – Codul Penal nr.985 din 18.04.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-74 din 14.04.2009), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 215 alin. (1) după cuvântul „*provocat*” se completează cu textul „*sau a contribuit la*”.
2. La articolul 215 alin.(1) sancțiunea va avea următorul cuprins: ”*se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 unități convenționale cu (sau fără) lichidarea persoanei juridice.*”;
3. La articolul 260⁵ sancțiunea va avea următorul cuprins: ” *se pedepsește cu amendă în mărime de la 1500 la 2000 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.*”;
4. La articolul 260⁶ alin.(1) sintagma ” *dacă aceste acțiuni au cauzat daune în proporții mari,*” se exclude;
5. La articolul 361 alin.(1) după sintagma ” *folosirea documentelor oficiale false,* ” se completează cu sintagma ”*inclusiv documente electronice,*”;

Articolul II. – Codul contravențional nr.218 din 24.10.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.78-84 din 17.03.2008) cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La art.76¹ alin.(1) sancțiunea va avea următorul cuprins ” *se sancționează cu amendă de la 60 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 1050 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.*”

Implementarea proiectului de lege nu atrage cheltuieli financiare suplimentare.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Modificările și completările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate.

Proiectul de lege se va încorpora perfect în sistemul legislativ în vigoare, iar adoptarea acestuia va determina consolidarea cadrului normativ existent și nu necesită revizuirea altor acte *legislative*.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Procuraturii (directoriul „Transparență”, compartimentul „Transparență decizională”).

Procuratura Generală